

Lgiń

Wieś szlachecka, parafia własna.
Lit.: SHGWpol. II, s. 592-594;

[1578] We wsi uprawiano 7 i pół łanów, siedziało 13 zagrodników, 4 rybaków, 8 komorników z bydłem i 6 bez bydła, 3 rzemieślników, owczarz, zajmujący się stadem liczącym 150 sztuk oraz jedna osoba zaliczona do innej kategorii podatników (zagrodnik *utricul.*) [Pawiński, s. 101].

[1619] Wieś była własnością kasztelana poznańskiego Łukasza Opalińskiego [*Urzednicy wielkopolscy* II, s. 118 nr 753], który siedział na 5 i pół łanach z zagrodnikiem, 3 pasterzami, ratajem i 10 kolejnymi zagrodnikami, 8 komornikami - w tym 3 bez bydła. Podstawą do określenia wysokości obciążeń fiskalnych (12 fl 2 gr) był także młyn wodny, 2 wiatraki [APP, Tabela, Poznań 2, k. 124].

[1652] Podstawą do nałożenia na wieś kontrybucji wojennych było 8 półłanów, osiadłość 11 zagrodników, 2 pasterzy, rataja, 3 komorników bez bydła, 10 innych mieszkańców wsi [ks. grodz. Wschowa 167, k. 113v].

[1692] *Subsidium charitativum* w wysokości 220 zł płaciło 110 mieszkańców wsi [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 120v].

[ok. 1710] We wsi były 3 dymy [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 51].

[1780] Podymne wybierano z 44 domostw; z każdego po 15 gr [APP, Tabela Poznań 1, k. 96].

[1788] We wsi było 58 dymów [Magazin für neue Geschichte und Geographie 22, Hale 1788, s. 54].

Lgiń [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej diecezji poznańskiej, archidiakonacie poznańskim, dekanacie Wschowa.

Kościół parafialny p. w. św. Bartłomieja Apostoła i św. Jadwigi, wymieniony w księdze uposażeń diecezji poznańskiej z 1510 r. We wsi istniał kościółek (raczej kaplica cmentarna)

Polonia Maior Fontes

św. Anny, wymieniona w wizytacji z 1610 r. Jej fundatorką była Małgorzata Lgińska w 1476 r. Była to budowla drewniana ozdobiona malowidłami (wnętrze). Konsekrował ją biskup Łukasz Kościelecki. Uposażenie stanowił zapis 48 grzywien lokowanych na Osowej Sieni, wpisany do ksiąg grodzkich wschowskich w 1500 r. Napis znajdujący się na ścianie kaplicy głosił, że ufundowała ją właścicielka Małgorzata Lgińska w 1476 r., natomiast w 1598 r. został odnowiony na polecenie Anny Zborowskiej w 1598 r., małżonki Piotra Opalińskiego, krajczego Królestwa Polskiego [*Urzednicy centralni*, s. 64 nr 291 – występuje w latach 1588-1600].

Z parafią był powiązany także kościół w Hetmanicach. Rozebrano go na polecenie wojewody poznańskiego Radomickiego w XVIII w. [trzej Radomiccy: Andrzej Aleksander i Maciej urząd wojewody piastowali w latach 1711 – 1736; zatem data podana przez J. Łukaszewicza tj. 1775 r., jest mylna; *Urzednicy wielkopolscy* II, s. 147 nr 1019-1021; tego roku urząd sprawował Antoni Jabłonowski], który na tym miejscu wzniósł nową budowlę sakralną.

W zachowanych księgach metrykalnych znajdowały się zapiski o treści historycznej, m.in. o zastrzeleniu z rusznicy Michała Krygera, studenta wschowskiego kolegium jezuickiego w 1730 czy o szarańczy w latach 1728, 1729.

O szkole pewne informacje przekazuje wizytacja z 1610 r., którą kierował rektor opłacany przez plebana, a mieszkańcy wsi dawali mu naturalia (bochenek chleba).

Lit.: Łukaszewicz J., *Krótki opis historyczny kościołów parafialnych*, t. II, s. 307-309; Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 444-445; *Corpus inscriptionum Polonorum*, t. X, z. 2, s. 76 nr 40;

[plebani]

1423 r. – Jan, Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 444;

1438 r. – Mikołaj, Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 445;